

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2012 m. birželio 12 d.*

„Darbuotojų migrantų socialinė apsauga — Reglamentas (EEB) Nr. 1408/71 — 14 straipsnio 1 dalies a punktas ir 14a straipsnio 1 dalies a punktas — SESV 45 ir 48 straipsniai — Laikinas darbas kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje veikla paprastai atliekama — Šeimos išmokos — Taikytina teisė — Valstybės narės, kurioje asmuo laikinai dirba, tačiau kuri nėra kompetentinga valstybė, galimybė skirti vaiko išmokas — Kumuliaciją draudžiančios nacionalinės teisės normos taikymas, dėl kurio ši išmoka nemokama, jei panaši išmoka gaunama kitoje valstybėje“

Sujungtose bylose C-611/10 ir C-612/10

dėl *Bundesfinanzhof* (Vokietija) 2010 m. spalio 21 d. nutartimis, kurias Teisingumo Teismas gavo 2010 m. gruodžio 23 d., pagal SESV 267 straipsnį pateiktų prašymų priimti prejudicinį sprendimą bylose

Waldemar Hudzinski

prieš

Agentur für Arbeit Wesel – Familienkasse (C-611/10)

ir

Jaroslav Wawrzyniak

prieš

Agentur für Arbeit Mönchengladbach – Familienkasse (C-612/10)

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas V. Skouris, kolegijų pirmininkai A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, J. Malenovský, M. Safjan ir A. Prechal (pranešėjas), teisėjai G. Arestis, A. Borg Barthet, M. Ilešič, J.-J. Kasel ir D. Šváby,

generalinis advokatas J. Mazák,

posėdžio sekretorius K. Malacek, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2011 m. gruodžio 6 d. posėdžiui,

* Proceso kalba: vokiečių.

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- W. Hudzinski ir J. Wawrzyniak, atstovaujamų *Rechtsanwalt* N. Lamprecht,
  - Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos T. Henze ir K. Petersen,
  - Vengrijos vyriausybės, atstovaujamos M. Fehér bei K. Szijjártó ir K. Veres,
  - Europos Komisijos, atstovaujamos V. Kreuzsitz ir S. Grünheid,
- susipažinęs su 2012 m. vasario 16 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymai priimti prejudicinį sprendimą susiję su 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje (OL L 149, p. 2; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 1 t., p. 35), iš dalies pakeisto ir atnaujinto 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97 (OL L 28, 1997, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 3 t., p. 3), iš dalies pakeistu 2005 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 647/2005 (OL L 117, p. 1, toliau – Reglamentas Nr. 1408/71), 14 straipsnio 1 dalies a punkto ir 14a straipsnio 1 dalies a punkto aiškinimu.
- 2 Šie prašymai buvo pateikti nagrinėjant ginčą tarp M. Hudzinski ir *Agentur für Arbeit Wesel – Familienkasse* (Vėzelio darbo birža, šeimos išmokų kasa) ir tarp M. Wawrzyniak ir *Agentur für Arbeit Mönchengladbach – Familienkasse* (Menchengladbacho darbo birža, šeimos išmokų kasa) dėl atsisakymo Vokietijoje suteikti vaiko išmoką.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Reglamento Nr. 1408/71 pirmoje ir penktoje konstatuojamosiose dalyse numatyta:

„kadangi nacionalinių socialinės apsaugos teisės aktų nuostatų koordinavimas priklauso darbuotojų, kurie yra valstybių narių piliečiai, persikėlimo laisvės pagrindiniams principams ir turėtų padėti kelti jų gyvenimo lygį bei užimtumo sąlygas;

<...>

kadangi tokiu derinimu būtina Bendrijoje garantuoti vienodą požiūrį pagal skirtingus nacionalinės teisės aktus darbuotojams, gyvenantiems valstybėse narėse ir jų išlaikytiniais bei maitintojo netekusiems asmenims, kurie buvo jų išlaikomi.“

- 4 Šio reglamento aštuntoje–dešimtoje konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„kadangi pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir savarankiškai dirbantiems asmenims, judantiems Bendrijoje, turėtų būti taikoma tik vienos valstybės narės socialinės apsaugos sistema, kad taikant nacionalinės teisės aktus būtų išvengta sutapimų ir dėl to susiklostančių sudėtingų situacijų;

kadangi atvejai, kai asmeniui tuo pačiu metu taikomi dviejų valstybių narių teisės aktai, kaip išimtis iš bendros taisyklės, turi būti kuo retesni;

kadangi, siekiant garantuoti visų valstybės narės teritorijoje dirbančių darbuotojų vienodą vertinimą, reikia nustatyti, kad pagal bendrą taisyklę jiems taikomi teisės aktai tos valstybės narės, kurios teritorijoje atitinkamas pagal darbo sutartį dirbantis asmuo ar savarankiškai dirbantis asmuo dirba.“

- 5 Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnyje „Bendrosios taisyklės“ nustatyta:

„1. Laikantis 14c ir 14f straipsnių, asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, taikomi tik vienos valstybės narės teisės aktai. Tokie teisės aktai nustatomi remiantis šios antraštinės dalies nuostatomis.

2. Laikantis 14–17 straipsnių:

- a) vienos valstybės narės teritorijoje pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui taikomi tos valstybės teisės aktai, net jeigu jis gyvena kitos valstybės narės teritorijoje arba įmonės, kurioje jis dirba, buveinė juridškai įregistruota ar veiklos vieta arba jį nusamdęs asmuo yra kitos valstybės narės teritorijoje;

<...>“

- 6 Reglamento 14 straipsnyje „Specialios taisyklės, taikomos pagal darbo sutartį mokamą darbą dirbantiems asmenims, išskyrus jūreivius“ numatyta:

„13 straipsnio 2 dalies a punkte įtvirtinta taisyklė taikoma laikantis šių išimčių ir sąlygų:

- 1) a) Darbuotojui, kuris paprastai dirba valstybės narės teritorijoje esančioje įmonėje ir kurį ji išsiunčia į kitos valstybės narės teritoriją dirbti tos įmonės naudai, toliau taikomi pirmosios valstybės narės teisės aktai, su sąlyga, kad numatyta darbo trukmė neviršija dvylika mėnesių ir jis nesiunčiamas pakeisti kito darbuotojo, kurio komandiruotės laikas baigėsi;

<...>“

- 7 Reglamento Nr. 1408/71 14a straipsnyje „Specialios taisyklės, taikomos savarankiškai dirbantiems asmenims, išskyrus jūrų laivų įgulų narius“ numatyta:

„13 straipsnio 2 dalies b punktas taikomas laikantis šių išimčių ir sąlygų:

- 1) a) Vienos valstybės narės teritorijoje savarankiškai dirbančiam asmeniui, kuris atlieka darbus ir kitos valstybės narės teritorijoje, toliau galioja pirmosios valstybės narės teisės aktai, su sąlyga, kad numatyta darbo trukmė neviršija 12 mėnesių;

<...>“

- 8 Reglamento Nr. 1408/71 III antraštinės dalies 7 skyriuje esančiame 73 straipsnyje „Pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo, kurio šeimos nariai gyvena valstybėje narėje, kitoje nei kompetentinga valstybė“ nurodyta:

„Pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo, kuriam taikomi valstybės narės teisės aktai, už savo šeimos narius, gyvenančius kitos valstybės narės teritorijoje, turi teisę gauti išmokas šeimai, mokamas pagal pirmosios valstybės teisės aktų nuostatas, tartum jie gyventų toje valstybėje, laikantis VI priedo nuostatų.“

- 9 Minėtame Reglamento Nr. 1408/71 7 skyriuje esančiame 76 straipsnyje „Taisyklės ar prioritetai, kai teisė gauti išmokas šeimai pagal kompetentingos valstybės teisės aktus sutampa su teise gauti išmokas šeimai pagal valstybės narės, kurios teritorijoje šeimos nariai gyvena, teisės aktus“ numatyta:

„1. Jeigu tą patį laikotarpį tam pačiam šeimos nariui ir darbinei veiklai tęsti yra mokamos išmokos šeimai pagal tos valstybės narės, kurios teritorijoje šeimos nariai gyvena, teisės aktus, teisė gauti išmokas šeimai, mokamas pagal kitos valstybės narės teisės aktus, jei tai numatyta pagal 73 ar 74 straipsnius, sumažinama tokiu dydžiu, kuris mokamas pagal pirmosios valstybės narės teisės aktus.

2. Jeigu valstybėse narėse, kurių teritorijoje šeimos nariai gyvena, išmokų skirti neprašoma, kitos valstybės narės kompetentinga įstaiga gali taikyti 1 dalies nuostatas, tartum išmokas būtų paskyrusi pirmoji valstybė narė.“

- 10 1972 m. kovo 21 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 574/72, nustatančio Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, įgyvendinimo tvarką, iš dalies pakeisto ir atnaujinto Reglamentu Nr. 118/97, iš dalies pakeistu Reglamentu Nr. 647/2005 (toliau – Reglamentas Nr. 574/72), 10 straipsnyje „Taisyklės, taikomos tuo atveju, kai sutampa pagal darbo sutartį dirbančių asmenų arba savarankiškai dirbančių asmenų teisės gauti pašalpas šeimai“ numatyta:

„1.

a) Teisė gauti išmokas ar pašalpas šeimai, priklausančias pagal vienos valstybės narės teisės aktus, pagal kuriuos teisės į tas išmokas ar pašalpas įgijimas nepriklauso nuo draudimo, darbo pagal darbo sutartį arba savarankiško darbo sąlygų, sustabdoma, kai tuo pačiu laikotarpiu ir tam pačiam šeimos nariui išmokos yra mokėtinos tik pagal kitos valstybės narės nacionalinės teisės aktus arba laikantis reglamento 73, 74, 77 ar 78 straipsnių nuostatų, bendra šių išmokų dydžių suma.

b) Tačiau, jeigu profesinė veikla vykdoma pirmosios valstybės narės teritorijoje:

i) teisė gauti išmokas, priklausančias tik pagal kitos valstybės narės nacionalinės teisės aktus arba pagal reglamento 73 ar 74 straipsnį asmeniui, turinčiam teisę gauti išmokas šeimai dydžių suma, arba asmeniui, kuriam jos turi būti mokamos tik pagal kitos valstybės narės nacionalinės teisės aktus arba pagal šiuos straipsnius mokamas išmokas šeimai, apribojama bendra išmokų šeimai dydžių suma, numatyta valstybės narės, kurios teritorijoje šeimos narys gyvena, teisės aktų. Valstybės narės, kurios teritorijoje šeimos narys gyvena, mokamų išmokų išlaidas padengia ta valstybė narė;

<...>“

Vokietijos teisė

- 11 Pajamų mokesčio įstatymo (*Einkommensteuergesetz*, toliau – *EStG*) 62 straipsnio „Gavėjai“ 1 dalyje numatyta:

„Pagal šį įstatymą asmuo turi teisę gauti vaiko išmoką už 63 straipsnyje nurodytus vaikus:

- 1) jeigu jo nuolatinė arba įprasta gyvenamoji vieta yra nacionalinėje teritorijoje; arba
- 2) jeigu jo nuolatinė arba įprasta gyvenamoji vieta nėra nacionalinėje teritorijoje, tačiau jis yra:
  - a) neribotai pajamų mokesčiu apmokestinamas asmuo pagal 1 straipsnio 2 dalį; arba
  - b) laikomas neribotai pajamų mokesčiu apmokestinamu asmeniu pagal 1 straipsnio 3 dalį.“

12 *EStG* 65 straipsnio „Kitos išmokos už vaiką“ 1 dalyje nurodyta:

„1. Išmokos už vaiką nėra mokamos už tą vaiką, už kurią mokama viena iš toliau nurodytų išmokų arba kuri būtų mokama, jei būtų paduotas toks prašymas:

- 1) pašalpos, numatytos teisės aktuose dėl nelaimingų atsitikimų, arba finansinė parama, skiriama teisės aktais dėl pensijų draudimo;
- 2) išmokos už vaikus, skirtos užsienyje ir panašios į išmokas už vaiką arba į vieną iš 1 punkte minėtų išmokų;

<...>

2. Jei 1 dalies pirmo sakinio 1 punkte numatytu atveju kitų išmokų bruto suma mažesnė už vaiko išmoką pagal [*EStG*] 66 straipsnį, mokama skirtumo dydžio vaiko išmoka, jei skirtumas yra bent 5 eurai.“

13 *EStG* 66 straipsnyje įtvirtintos teisės normos dėl vaiko išmokų dydžio ir jų mokėjimo tvarkos.

Pagrindinės bylos ir prejudiciniai klausimai

14 Lenkijos pilietis W. Hudzinski gyvena Lenkijoje ir joje savarankiškai dirba kaip ūkininkas. Jis yra apdraustas tos valstybės narės socialiniu draudimu.

15 Nuo 2007 m. rugpjūčio 20 d. iki gruodžio 7 d. jis dirbo kaip sezoninis darbuotojas sodininkystės įmonėje Vokietijoje. 2007 m. jo prašymu jis buvo laikomas neribotai pajamų mokesčiu Vokietijoje apmokestinamu asmeniu.

16 Už laikotarpį, kuriuo jis dirbo Vokietijoje, W. Hudzinski pagal *EStG* 62 ir paskesnius straipsnius pateikė prašymą dėl dviejų savo vaikų, kurie gyveno taip pat Lenkijoje, skirti jam 154 eurų dydžio per mėnesį vaiko išmoką už kiekvieną vaiką.

17 *Agentur für Arbeit Wesel – Familienkasse* atmetė šį prašymą ir skundą dėl sprendimo jį atmesti. Atmetus ieškinį, kuriuo buvo ginčijamas sprendimas atmesti skundą, W. Hudzinski pateikė kasacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme dėl pirmojoje instancijoje priimto sprendimo.

18 J. Wawrzyniak yra Lenkijos pilietis, kartu su žmona ir judviejų bendra dukterimi gyvenantis Lenkijoje, kur yra draudžiamas socialiniu draudimu.

19 Nuo 2006 m. vasario iki tų pačių metų gruodžio mėnesio J. Wawrzyniak dirbo Vokietijoje kaip komandiruotas darbuotojas. 2006 m. jis kartu su žmona Vokietijoje buvo apmokestinamas pajamų mokesčiu.

20 Už laikotarpį, kuriuo jis dirbo Vokietijoje, J. Wawrzyniak pagal *EStG* 62 ir paskesnius straipsnius pateikė prašymą skirti 154 eurų dydžio per mėnesį vaiko išmoką už dukterį. Jo sutuoktinė buvo draudžiama sveikatos draudimu tik Lenkijoje taip pat ir per šį laikotarpį. Šioje valstybėje už dukterį per šį laikotarpį ji gavo vaiko išmoką, kurios dydis buvo 48 PLN, t. y. apie 12 eurų per mėnesį.

21 *Agentur für Arbeit Mönchengladbach – Familienkasse* atmetė J. Wawrzyniak prašymą ir skundą, pateiktą dėl sprendimo jį atmesti. Atmetus ieškinį, kuriuo buvo ginčijamas sprendimas atmesti skundą, J. Wawrzyniak pateikė kasacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme dėl pirmojoje instancijoje priimto sprendimo.

- 22 Skunduose *Bundesfinanzhof W. Hudzinski ir J. Wawrzyniak* teigia, kad iš 2008 m. gegužės 20 d. Sprendimo *Bosmann* (C-352/06, Rink. p. I-3827) matyti, jog *EStG* 62 ir paskesni straipsniai yra taikomi ir tada, kai pagal Reglamentą Nr. 1408/71 Vokietijos Federacinė Respublika nėra kompetentinga valstybė pagal jo 14a straipsnio 1 dalies a punktą W. Hudzinski atveju ir pagal šio reglamento 14 straipsnio 1 dalies a punktą J. Wawrzyniak atveju.
- 23 Be to, J. Wawrzyniak tvirtina, kad jo teisės į vaiko išmoką Vokietijoje nepaneigia ir bendrai skaitomos *EStG* 65 straipsnio 1 dalies pirmo sakinio 2 punkto ir šio straipsnio 2 dalies nuostatos, nes jos prieštarauja Sąjungos teisei ir bet kuriuo atveju netaikomos Reglamento Nr. 1408/71 taikymo srityje.
- 24 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas visų pirma mano, kad minėtas Sprendimas *Bosmann* turi būti suprantamas taip, kad valstybė narė, net jei yra nekompetentinga pagal Reglamento Nr. 1408/71 13 ir paskesnius straipsnius, vis dėlto turi teisę skirti šeimos išmokas darbuotojui migrantui pagal savo nacionalinę teisę.
- 25 Tačiau, nacionalinio teismo nuomone, iš šio sprendimo matyti, kad tokia teisė turėtų egzistuoti tik tam tikrais atvejais.
- 26 Pirma, pagal Reglamento Nr. 1408/71 13 ir paskesnius straipsnius nekompetentinga valstybė narė šią teisę turi tik tada, kai, kaip ir byloje, kurioje priimtas minėtas Sprendimas *Bosmann*, šeimos išmoką ta valstybė turi suteikti, kad darbuotojas nepatirtų neigiamų teisinių pasekmių dėl to, kad įgyvendino savo teisę į laisvą judėjimą.
- 27 Tačiau pagrindinėse bylose situacija yra kitokia, nes W. Hudzinski ir J. Wawrzyniak nepatyrė neigiamų teisinių pasekmių dėl to, kad laikinai dirbo Vokietijoje.
- 28 Iš tikrųjų pagal Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 1 dalies a punktą ir 14a straipsnio 1 dalies a punktą jiems taikomi socialinės apsaugos teisės aktai liko nepakitę, todėl laikino darbo Vokietijoje laikotarpiu jiems ir toliau buvo taikoma Lenkijos teisė.
- 29 Taigi jie negalėjo prarasti teisės į Vokietijos teisėje numatytas didesnes vaiko išmokas, nes jie niekada tokios teisės neturėjo.
- 30 Antra, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad pagrindinėse bylose nagrinėjamos situacijos skiriasi dar vienu svarbiu aspektu nuo situacijos byloje, kurioje priimtas minėtas Sprendimas *Bosmann*. Kitaip nei bylos *Bosmann* atveju, šiose pagrindinėse bylose Vokietijos Federacinė Respublika nėra vaikų gyvenamosios vietos valstybė narė. Dėl to kyla klausimas, ar tai yra dar viena sąlyga, ribojanti nekompetentingos valstybės narės teisę suteikti darbuotojui migrantui šeimos išmokas.
- 31 Trečia, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad taip pat kyla klausimas, ar ši teisė neturėtų būti apribota atvejais, kai teisė į panašias šeimos išmokas neegzistuoja pagal kompetentingos valstybės narės teisę, kaip buvo byloje, kurioje priimtas minėtas Sprendimas *Bosmann*, ir priešingai, nei yra šiose pagrindinėse bylose, kuriose darbuotojai naudojami tokiomis išmokomis kompetentingoje valstybėje narėje.
- 32 Be to, net jei, priešingai, nei mano prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, nekompetentinga valstybė narė turėtų teisę skirti šeimos išmokas atvejais, kaip nagrinėjamieji pagrindinėse bylose ir kurie iš esmės skiriasi nuo nagrinėtojo byloje, kurioje priimtas minėtas Sprendimas *Bosmann*, kyla klausimas, ar Sąjungos teisė, ypač Sutarties nuostatos dėl laisvo darbuotojų judėjimo arba diskriminacijos draudimo principas, draudžia tokią iš *EStG* 65 straipsnio kylančią normą, pagal kurią vaiko išmokos skiriamos tik tada, kai suinteresuotasis asmuo kompetentingoje valstybėje narėje neturi teisės į panašias išmokas.

33 Galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad jei, priešingai, nei jis mano, į pastarąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, kiltų klausimas, kaip išspręsti dėl to atsirandančią teisių kumuliaciją.

34 Šiomis aplinkybėmis *Bundesfinanzhof* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą byloje C-611/10 ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar Reglamento Nr. 1408/71 14a straipsnio 1 dalies a punktą reikia aiškinti taip, kad pagal jį nekompetentinga laikoma valstybė narė bet kuriuo atveju neturi teisės pagal savo nacionalinę teisę skirti šeimos išmokas tik laikinai jos teritorijoje dirbančiam darbuotojui, kai nei jis pats, nei jo vaikai nuolat ar įprastai negyvena nekompetentingoje valstybėje?“

35 Byloje C-612/10 *Bundesfinanzhof* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 1 dalies a punktą reikia aiškinti taip, kad bet kuriuo atveju pagal šią nuostatą nekompetentingai valstybei narei, į kurią darbuotojas išsiųstas dirbti ir kuri nėra darbuotojo vaiko gyvenamosios vietos valstybė narė, draudžiama mokėti komandiruotam darbuotojui šeimos išmokas, jei dėl išsiuntimo į šią valstybę narę darbuotojas nepatiria neigiamų teisinių pasekmių?“

2. Jeigu į pirmąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai, ar Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 1 dalies a punktą reikia aiškinti taip, kad nekompetentinga valstybė narė, į kurią išsiųstas darbuotojas, bet kuriuo atveju gali mokėti šeimos išmokas, tik jei nustatyta, jog kitoje valstybėje narėje asmuo neturi teisės į panašias šeimos išmokas?

3. Jei ir į šį klausimą būtų atsakyta neigiamai, ar <...> Sąjungos teisės nuostatoms prieštarauja nacionalinės teisės norma, kaip antai kylanti iš <...> *EstG* 65 straipsnio, pagal kurią nesuteikiama teisė į šeimos išmokas, jei panašios išmokos turi būti mokamos užsienyje arba turėtų būti mokamos pateikus atitinkamą prašymą?

4. Jei į šį klausimą būtų atsakyta teigiamai, kaip išspręsti susidariusią teisių, turimų kompetentingoje valstybėje narėje, kuri yra vaikų gyvenamosios vietos valstybė, ir turimų nekompetentingoje valstybėje narėje, kuri nėra vaikų gyvenamosios vietos valstybė, kumuliaciją?“

36 2011 m. vasario 14 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi bylos C-611/10 ir C-612/10 buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdomos rašytinė ir žodinė proceso dalys ir priimtas sprendimas.

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl vienintelio klausimo byloje C-611/10 ir pirmųjų dviejų klausimų byloje C-612/10

37 Vieninteliu klausimu byloje C-611/10 ir dviem pirmaisiais klausimais byloje C-612/10, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 1 dalies a punktas ir 14a straipsnio 1 dalies a punktas turi būti aiškinami taip, kad jais draudžiama valstybei narei, kuri pagal šias nuostatas nėra laikoma kompetentinga valstybė narė, pagal savo nacionalinę teisę skirti vaiko išmokas darbuotojui migrantui, kuris laikinai dirba jos teritorijoje, tokiomis aplinkybėmis, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėse bylose, įskaitant ir tuomet, kai konstatuojama, pirma, kad darbuotojas nepatyrė jokių neigiamų teisinių pasekmių dėl to, kad įgyvendino savo teisę į laisvą judėjimą, nes išsaugojo teisę į tokio pat pobūdžio šeimos išmokas kompetentingoje valstybėje narėje, ir, antra, kad nei darbuotojas, nei vaikas, už kurį prašoma išmokos, nuolat negyvena valstybės narės, kurioje laikinai dirbama, teritorijoje.

- 38 Šiuo atžvilgiu reikia konstatuoti, kad, kaip teisingai pažymėjo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, ieškovų pagrindinėse bylose situacijai, kiek tai susiję su teisėmis į šeimos išmokas, taikoma teisė yra nustatoma atitinkamai Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 1 dalies a punktu ir 14a straipsnio 1 dalies a punktu.
- 39 Akivaizdu, kad pagal Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 1 dalies a punktą J. Wawrzyniak per trumpesnę nei dvylikos mėnesių laikotarpį, kuriuo jis buvo komandiruotas į Vokietiją, ir toliau buvo taikoma valstybės narės, kurios teritorijoje yra bendrovės, kur jis paprastai dirba, buveinė, t. y. Lenkijos, teisė.
- 40 Taip pat neginčijama, kad pagal Reglamento Nr. 1408/71 14a straipsnio 1 dalies a punktą W. Hudzinski, kiek tai susiję su laikotarpiu, neviršijančiu dvylika mėnesių, kuriuo jis vykdė profesinę veiklą Vokietijoje, ir toliau buvo taikoma valstybės narės, kurios teritorijoje jis paprastai užsiima savarankiška veikla, t. y. Lenkijos, teisė.
- 41 Reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką Reglamento Nr. 1408/71 II antraštinės dalies nuostatomis, apibrėžiančiomis Europos Sąjungoje judantiems darbuotojams taikytinus teisės aktus, siekiama visų pirma užtikrinti, kad suinteresuotiesiems asmenims būtų taikoma vienos valstybės narės socialinės apsaugos sistema, ir taip išvengti taikytinų nacionalinės teisės aktų kumuliacijos ir dėl to susiklostančių sudėtingų situacijų. Šis principas, be kita ko, nustatytas šio reglamento 13 straipsnio 1 dalyje (žr., be kita ko, 2010 m. spalio 14 d. Sprendimo *Schwemmer*, C-16/09, Rink. p. I-9717, 40 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 42 Kadangi SESV 48 straipsnyje numatytas valstybių narių teisės aktų koordinavimas, o ne derinimas, ši nuostata neturi įtakos materialiams ir procedūriniais atskirų valstybių narių socialinės apsaugos sistemų skirtumams ir dėl to pagal jas apdraustų asmenų teisėms, o kiekviena valstybė narė išlieka kompetentinga pagal Sąjungos teisę savo teisės aktuose nustatyti socialinės apsaugos sistemos išmokų skyrimo sąlygas (žr., be kita ko, 2011 m. birželio 30 d. Sprendimo *da Silva Martins*, C-388/09, Rink. p. I-5737, 71 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 43 Šiomis aplinkybėmis pirminė Sąjungos teisė negali garantuoti apdraustajam, kad jo persikėlimas į kitą valstybę narę išliks neutralus socialinės apsaugos atžvilgiu. Taigi situacija tokia, kai, pavyzdžiui, pagal Reglamento Nr. 1408/71 nuostatas taikomi nacionalinės teisės aktai, kurie mažiau palankūs socialinės apsaugos išmokų atžvilgiu, iš principo gali atitikti Sąjungos pirminės teisės reikalavimus laisvo asmenų judėjimo srityje (pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *da Silva Martins* 72 punktą).
- 44 Iš šių principų matyti, kad ieškovai pagrindinėse bylose, kurie persikėlė iš vienos valstybės narės į kitą, šiuo atveju į Vokietiją, dirbti, iš principo turi teisę tik į pirmosios valstybės narės teisėje, kuri pagal Reglamentą Nr. 1408/71 yra vienintelė taikytina teisė, numatytas šeimos išmokas, net jei, kaip yra šiuo atveju, jos yra mažiau palankios, nei Vokietijos teisėje numatytos tokio paties pobūdžio išmokos.
- 45 Taigi, nors pagal Sąjungos teisę Vokietijos valdžios institucijos neprivalo skirti pagrindinėse bylose nagrinėjamą vaiko išmoką, vis dėlto kyla klausimas, ar Sąjungos teisė draudžia tokią galimybę, juo labiau kad, kaip matyti iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos, atrodo, jog pagal Vokietijos teisę ieškovai pagrindinėse bylose gali pasinaudoti šia išmoka vien dėl to, kad jie buvo neribotai apmokestinami pajamų mokesčiu arba laikomi tokiais, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.
- 46 Kaip Teisingumo Teismas priminė minėto Sprendimo *Bosmann* 29 punkte, Reglamento Nr. 1408/71 nuostatos turi būti aiškinamos atsižvelgiant į SESV 48 straipsnį, kuriuo siekiama palengvinti laisvą darbuotojų judėjimą ir kuris visų pirma reiškia, kad darbuotojai migrantai neturi prarasti teisių į socialinės apsaugos išmokas, ir jų sumos negali būti sumažintos dėl to, kad pasinaudojo Sutartimi jiems suteikta teise laisvai judėti.

- 47 To sprendimo 30 punkte Teisingumo Teismas taip pat pažymėjo, jog Reglamento Nr. 1408/71 pirmoje konstatuojamojoje dalyje numatyta, kad šiuo reglamentu užtikrinamas nacionalinės teisės aktų socialinės apsaugos srityje nuostatų koordinavimas patenka į laisvo asmenų judėjimo sritį ir turi padėti kelti jų gyvenimo lygį bei gerinti užimtumo sąlygas.
- 48 Atsižvelgęs į tai, minėto Sprendimo *Bosmann* 31 punkte Teisingumo Teismas nusprendė, kad tokiomis aplinkybėmis, kokios susiklostė byloje, kurioje priimtas šis sprendimas, iš gyvenamosios vietos valstybės narės neturi būti atimta teisė skirti šeimos išmokas jos teritorijoje gyvenantiems asmenims. Nors pagal Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies a punktą pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui taikomi teisės aktai tos valstybės, kurioje jis dirba, net jeigu gyvena kitos valstybės narės teritorijoje, vis dėlto šiuo reglamentu nesiekama sudaryti kliūčių gyvenamosios vietos valstybei narei pagal savo teisės aktus skirti tokiam asmeniui šeimos išmokas.
- 49 To sprendimo 32 punkte Teisingumo Teismas pridūrė, kad šio sprendimo 41 punkte primintas pagal Reglamento Nr. 1408/71 II antraštinės dalies nuostatas nustatytos teisės išimtinio taikymo principas negali būti draudimo valstybei narei, kuri nėra kompetentinga valstybė ir kuri teisei į šeimos išmoką netaiko darbo ar draudimo sąlygų, skirti šią išmoką jos teritorijoje gyvenančiam darbuotojui pagrindas, kai tokia išmokos skyrimo galimybė tiesiogiai numatyta jos teisės aktuose.
- 50 Nagrinėjamosiose bylose prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia Teisingumo Teismo, ar tokiomis aplinkybėmis, kaip antai susiklosčiusiomis byloje, kurioje priimtas minėtas Sprendimas *Bosmann*, valstybei narei, kuri nėra kompetentinga pagal Reglamento Nr. 1408/71 II antraštinės dalies nuostatas, pripažinta galimybė skirti šeimos išmoką jos teritorijoje gyvenančiam asmeniui turi taip pat egzistuoti tokiose situacijose, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėse bylose, nepaisant to, kad jos daugeliu atžvilgių skiriasi nuo situacijos, nagrinėtos pagrindinėje byloje, kurioje priimtas minėtas Sprendimas *Bosmann*.
- 51 Pirma, kalbant apie aplinkybės, kad ieškovai pagrindinėse bylose neprarado teisių į socialinės apsaugos išmokas ir jų sumos nebuvo sumažintos dėl to, kad jie pasinaudojo teise laisvai judėti, nes išsaugojo teisę į šeimos išmokas kompetentingoje valstybėje narėje, reikšmingumą, pažymėtina, kad vien šios aplinkybės nepakanka norint teigti, kad nekompetentinga valstybė narė neturi galimybės skirti tokių išmokų.
- 52 Iš tikrųjų, nors minėto Sprendimo *Bosmann* 29 punkte Teisingumo Teismas pažymėjo, kad darbuotojai migrantai neturi prarasti teisių į socialinės apsaugos išmokas ir jų sumos negali būti sumažintos dėl to, kad jie pasinaudojo Sutartimi suteikta teise laisvai judėti, šis teiginys yra aiškiai suformuluotas kaip SESV 48 straipsnio ir jo tikslo galimo poveikio Reglamento Nr. 1408/71 aiškinimui pavyzdys.
- 53 Be to, šis teiginys, kuris turi būti suprantamas atsižvelgiant į pagrindinės bylos, dėl kurios buvo priimtas minėtas sprendimas, specifiką, yra antraeilis principo, priminto tame pačiame to sprendimo punkte ir įtvirtinto nusistovėjusioje teismo praktikoje, jog Reglamento Nr. 1408/71 nuostatos turi būti aiškinamos atsižvelgiant į šio SESV 48 straipsnio tikslą prisidėti prie kuo didesnės darbuotojų migrantų judėjimo laisvės užtikrinimo (žr., be kita ko, minėto Sprendimo *da Silva Martins* 70 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką), atžvilgiu.
- 54 Šiuo klausimu taip pat reikia priminti, jog iš Reglamento Nr. 1408/71 pirmos konstatuojamosios dalies matyti, kad juo siekiama prisidėti prie darbuotojų migrantų gyvenimo lygio kėlimo ir užimtumo sąlygų gerinimo.
- 55 Atsižvelgdamas į tai Teisingumo Teismas nusprendė, kad jeigu Reglamentas Nr. 1408/71 būtų aiškinamas kaip draudžiantis valstybei narei suteikti dirbantiems asmenims arba jų šeimos nariams platesnę socialinę apsaugą, nei išplaukia iš šio reglamento, būtų vienu metu pažeisti ir Reglamento Nr. 1408/71 tikslas, ir EB 48 straipsnio paskirtis bei ribos (2009 m. liepos 16 d. Sprendimo *von Chamier-Glisczinski*, C-208/07, Rink. p. I-6095, 56 punktas).

- 56 Sąjungos teisės aktai, susiję su nacionalinių socialinės apsaugos teisės aktų derinimu, atsižvelgiant į tokio derinimo tikslus, išskyrus tiems tikslams neprieštaraujančias akivaizdžias išimtis, neturėtų būti taikomi taip, kad atimtų iš darbuotojo migranto ar jo įpėdinių teisę gauti išmokas, nustatytas vienos valstybės narės teisės aktuose (žr., be kita ko, minėto Sprendimo *da Silva Martins* 75 punktą).
- 57 Atsižvelgiant į tai, reikia konstatuoti, kad Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 1 dalies a punkto ir 14a straipsnio 1 dalies a punkto aiškinimas, leidžiantis valstybei narei skirti šeimos išmokas esant tokiai situacijai, kaip antai pagrindinėse bylose, kai darbuotojas migrantas neprarado teisės į socialinės apsaugos išmokas ir jų sumos nebuvo sumažintos dėl to, kad jis pasinaudojo teise laisvai judėti, nes išsaugojo teisę į tokio pat pobūdžio šeimos išmokas kompetentingoje valstybėje narėje, neturėtų būti atmestas, nes suteikdamas darbuotojams migrantams platesnę socialinę apsaugą, nei numatoma pagal šį reglamentą, jis prisideda prie darbuotojų migrantų gyvenimo lygio kėlimo bei užimtumo sąlygų gerinimo ir padeda siekti šių nuostatų tikslo palengvinti laisvą darbuotojų judėjimą.
- 58 Antra, kalbant apie minėtame Sprendime *Bosmann* esančias nuorodas į darbuotojo migranto gyvenamąją vietą nekompetentingos valstybės narės, kurios šeimos išmokų prašoma, teritorijoje, pažymėtina, kad jas paaiškina aplinkybė, jog byloje, kurioje buvo priimtas šis sprendimas, ieškovė pagrindinėje byloje pagal *EStG* 62 straipsnio 1 dalį turėjo teisę į šią išmoką vien dėl to, kad gyveno toje valstybėje, ir pagal šią nuostatą teisė į išmokas nepriklausė nuo to, ar asmuo dirba arba yra apdraustas.
- 59 Taigi, šios nuorodos yra nuorodos į teisės gauti nagrinėjamas šeimos išmokas pagrindą pagal atitinkamos valstybės narės nacionalinę teisę ir ypač į joje nurodytą sąsajos veiksnį, susijusį su gyvenamąja vieta.
- 60 Vis dėlto *EStG* 62 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad teisę į vaiko išmoką taip pat turi asmuo, kuris, nors ir neturėjo nuolatinės ar įprastos gyvenamosios vietos nacionalinėje teritorijoje, buvo neribotai pajamų mokesčiu apmokestinamas asmuo arba tokiu laikomas.
- 61 Būtent šis antrasis sąsajos veiksnys yra svarbus šiose pagrindinėse bylose.
- 62 Tiek, kiek pagal nacionalinę teisę *EStG* 62 straipsnio 1 dalyje įtvirtinti du sąsajos veiksniai pagrindžia teisę į vaiko išmokas, o tai turi išsiaiškinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, minėtame Sprendime *Bosmann* esanti nuoroda į sąsajos veiksnį, susijusį su darbuotojo migranto gyvenamąja vieta, negali reikšti, kad valstybė narė, kuri pagal Reglamento Nr. 1408/71 II antraštinės dalies nuostatas nėra kompetentinga, šeimos išmoką gali skirti, tik jei šios teisės prašoma remiantis šiuo sąsajos veiksniumi, ir kad, priešingai, ši galimybė neegzistuoja, kai taikomas alternatyvus sąsajos veiksnys.
- 63 Tokiu atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat klausia dėl aplinkybės, jog pagrindinės bylos situacijoje, kitaip nei byloje, kurioje priimtas minėtas Sprendimas *Bosmann*, nagrinėtoje situacijoje, vaikas negyvena nekompetentingos valstybės narės, kurioje prašoma išmokos už jį, teritorijoje, reikšmingumo.
- 64 Šiuo atžvilgiu reikia konstatuoti, kad minėtame Sprendime *Bosmann* grįsdamas išvadą, jog nekompetentinga valstybė narė turi galimybę skirti šeimos išmokas, Teisingumo Teismas nemini, kad esant tokiai situacijai turi egzistuoti šis sąsajos su tos valstybės narės teritorija elementas.
- 65 Galiausiai reikia konstatuoti, kad esant situacijai, kaip antai nagrinėjama byloje, kurioje priimtas minėtas Sprendimas *Bosmann*, darbuotojo migranto gyvenamoji vieta ir vaiko gyvenamoji vieta nekompetentingos valstybės narės teritorijoje buvo konkretūs ir labai glaudūs sąsajos elementai, ypač atsižvelgiant į nagrinėtų išmokų pobūdį.
- 66 Pagrindinėse bylose nagrinėjamų situacijų sąsają su nekompetentingos valstybės narės, kurios šeimos išmokų prašoma, teritorija sudaro neribotas pajamų, gaunamų iš toje valstybėje narėje dirbamo laikino darbo, apmokestinimas. Tokia sąsaja grindžiama konkrečiu kriterijumi ir gali būti laikoma pakankamai glaudžia, atsižvelgiant taip pat į tai, kad prašoma šeimos išmoka yra finansuojama pajamomis iš mokesčių.

- 67 Tokiomis aplinkybėmis neatrodo, kad esant pagrindinėse bylose nagrinėjamos situacijoms šios išmokos, kurias netaikomos sąlygos dirbti ar draustis, skyrimas galėtų neproporcingai paveikti Reglamento Nr. 1408/71 koordinavimo taisyklių taikymo numatomumą ir veiksmingumą – reikalavimus, susijusius su teisiniu saugumu, kurie taip pat gina darbuotojų migrantų interesus ir prie kurių, beje, priskirtinas šio sprendimo 41 punkte primintas principas, jog iš principo taikoma tik valstybės narės, kuri remiantis šiomis nuostatomis laikoma kompetentinga valstybe, teisė.
- 68 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, į vienintelį klausimą byloje C-611/10 ir į du pirmuosius klausimus byloje C-612/10 reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 1 dalies a punktas ir 14a straipsnio 1 dalies a punktas turi būti aiškinami taip, kad jais nedraudžiama valstybei narei, kuri pagal šias nuostatas nėra laikoma kompetentinga valstybe nare, pagal savo nacionalinę teisę skirti vaiko išmokas darbuotojui migrantui, kuris laikinai dirba jos teritorijoje, tokiomis aplinkybėmis, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėse bylose, įskaitant ir tuomet, kai konstatuojama, pirma, kad darbuotojas nepatyrė jokių neigiamų teisinių pasekmių dėl to, kad įgyvendino savo teisę į laisvą judėjimą, nes išsaugojo teisę į tokio pat pobūdžio šeimos išmokas kompetentingoje valstybėje narėje, ir, antra, kad nei darbuotojas, nei vaikas, už kurį prašoma išmokos, nuolat negyvena valstybės narės, kurioje atliekamas laikinas darbas, teritorijoje.

Dėl trečiojo ir ketvirtojo klausimo byloje C-612/10

- 69 Trečiuoju ir ketvirtuoju klausimu byloje C-612/10, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Sąjungos teisė, ypač Reglamento Nr. 1408/71 76 straipsnyje ir Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnyje įtvirtintos kumuliaciją draudžiančios normos, Sutarties nuostatos dėl laisvo darbuotojų judėjimo ir diskriminacijos draudimo principas, turi būti aiškinami taip, kad esant tokiai situacijai, kaip antai pagrindinėje byloje, jie draudžia taikyti nacionalinės teisės normą, kylančią iš *EStG* 65 straipsnio, pagal kurią teisė į vaiko išmoką nesuteikiama, jei panaši išmoka turi būti mokama kitoje valstybėje arba ji būtų mokama, jei būtų paduotas atitinkamas prašymas.
- 70 Kadangi išnagrinėjus du pirmuosius klausimus byloje C-612/10 matyti, kad Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 1 dalies a punktas turi būti aiškinamas taip, kad esant situacijai, kaip antai susiklosčiusi pagrindinėje byloje, Vokietijos Federacinė Respublika, kuri pagal šią nuostatą nėra kompetentinga, pagal savo nacionalinę teisę jos teritorijoje laikinai dirbančiam komandiruotam darbuotojui gali, bet neprivalo, skirti vaiko išmokas, ši valstybė iš principo taip pat turi turėti teisę nuspręsti, kaip pažymėjo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kiek ji atsižvelgs į aplinkybę, jog pagal šią nuostatą kompetentinga laikomoje valstybėje narėje, šiuo atveju Lenkijos Respublikoje, egzistuoja teisė į panašią išmoką.
- 71 Vis dėlto, jeigu esant situacijai, kaip antai susiklosčiusi pagrindinėje byloje, nekompetentingos valstybės narės teisėje numatoma teisė į šeimos išmoką, kuria darbuotojui migrantui suteikiama papildoma socialinė apsauga dėl to, kad jis joje buvo neribotai apmokestinamas pajamų mokesčiu arba buvo tokiau laikomas laikotarpiu, kuriuo joje dirbo, galimos jos teisėje įtvirtintos kumuliaciją draudžiančios normos, kaip antai kylančios iš *EStG* 65 straipsnio, negali būti taikomos, jei yra konstatuojama, kad toks taikymas prieštarauja Sąjungos teisei.
- 72 Minėtame Sprendime *Schwemmer*, kuriuo remiasi ieškovai pagrindinėse bylose, Teisingumo Teismas nusprendė, kad pagrindinėje byloje nagrinėtoje situacijoje Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnyje įtvirtinta kumuliaciją draudžianti norma turi būti aiškinama taip, kad taikant *EStG* 65 straipsnio 1 dalį teisė į pagal Vokietijos teisę priklausančią vaiko išmoką negali būti iš dalies suspenduota tokio dydžio suma, kurią buvo galima gauti Šveicarijoje.
- 73 Vis dėlto reikia konstatuoti, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamai situacijai netaikoma ši kumuliaciją draudžianti norma ar Reglamento Nr. 1408/71 76 straipsnyje numatyta norma, nes ji nesusijusi su vaiko gyvenamosios vietos valstybės narės teisėje numatytų teisių ir teisių, kylančių iš valstybės narės, kurioje dirbama ir kuri pagal šį reglamentą laikoma kompetentinga valstybe, kumuliacija (šiuo klausimu žr. minėtų sprendimų *Bosmann* 24 punktą bei *Schwemmer* 43 ir 51 punktus).

- 74 Pagrindinėje byloje Lenkijos Respublika yra vaiko gyvenamosios vietos valstybė narė ir komandiruoju darbuotojo darbo vietos valstybė narė, kuri pagal Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 1 dalies a punktą yra laikoma kompetentinga valstybe, t. y. valstybe nare, kurioje yra bendrovės, kur paprastai jis dirba, buveinė.
- 75 Vadinasi, Reglamento Nr. 1408/71 76 straipsnyje ir Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnyje įtvirtintos kumuliaciją draudžiančios normos negali šiuo atveju neleisti nesuteikti teisės į vaiko išmoką taikant nacionalinę kumuliaciją draudžiančią normą, kaip antai kylančią iš *EStG* 65 straipsnio.
- 76 Vis dėlto tokios nacionalinės teisės kumuliaciją draudžiančios normos taikymas tokioje byloje, kaip antai pagrindinė, tiek, kiek jis, kaip matyti iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos, lemia ne išmokos sumos sumažinimą suma, lygia kitoje valstybėje gaunami panašiai išmokai, bet visišką jos nemokėjimą, gali būti nepalanki aplinkybė, faktiškai paveikianti kur kas daugiau darbuotojų migrantų nei sėšlių darbuotojų, kurie visą laiką dirbo atitinkamoje valstybėje narėje, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.
- 77 Tikėtina, kad būtent darbuotojai migrantai naudosis panašiomis išmokomis, kurių sumos, beje, labai skiriasi, kitoje valstybėje, ypač savo kilmės valstybėje narėje.
- 78 Tokia nepalanki aplinkybė atrodo juo labiau nepateisinama todėl, kad pagrindinėje byloje nagrinėjama išmoka yra finansuojama iš mokesčių ir kad, remiantis atitinkama nacionaline teise, ieškovas pagrindinėje byloje turi teisę į šią išmoką dėl to, kad jis buvo Vokietijoje neribotai apmokestinamas pajamų mokesčiu.
- 79 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, jog Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad SESV 45 ir 48 straipsnių tikslas nebūtų pasiektas, jeigu naudodamiesi teise laisvai judėti darbuotojai prarastų socialinės apsaugos lengvatas, užtikrintas jiems vienos valstybės narės teisės aktais (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *da Silva Martins* 74 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 80 Iš Teisingumo Teismo praktikos taip pat matyti, kad SESV 45–48 straipsniais, kaip ir jiems įgyvendinti priimtu Reglamentu Nr. 1408/71, pirmiausia siekiama išvengti, kad su darbuotoju, kuris pasinaudojo laisvo judėjimo teise, be objektyvios priežasties būtų elgiamasi mažiau palankiai nei su darbuotoju, kuris visą laiką dirbo vienoje valstybėje narėje (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *da Silva Martins* 76 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 81 Todėl nors šio sprendimo 76 punkte minėta nepalanki aplinkybė galima paaiškinti valstybių narių socialinės apsaugos teisės skirtumais, kurie toliau egzistuoja, nepaisant Sąjungos teisėje numatytų koordinavimo normų, jis prieštarauja pirminės Sąjungos teisės laisvo darbuotojų judėjimo srityje reikalavimams (žr., be kita ko, pagal analogiją minėto Sprendimo *Silva Martins* 72 ir 73 punktus ir juose nurodytą teismo praktiką).
- 82 Šios išvados negali paneigti Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 1 dalies a punkto tikslas, kuris pagal Teisingumo Teismo praktiką ir, kaip priminė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, yra skatinti laisvą paslaugų teikimą, kad valstybėje narėje įsisteigusi įmonė neprivalėtų šios valstybės narės socialinio draudimo sistemai priklausančius darbuotojus apdrausti pagal kitos valstybės narės atitinkamą socialinio draudimo sistemą, jei darbuotojai išsiunčiami ten dirbti ribotą laiką, nes dėl to tokiai įmonei būtų sunkiau įgyvendinti šią pagrindinę laisvę (šiuo klausimu žr., be kita ko, 2000 m. vasario 10 d. Sprendimo *FTS*, C-202/97, Rink. p. I-883, 28 ir 29 punktus).
- 83 Šiuo atžvilgiu reikia konstatuoti, kad atsisakymu leisti pasinaudoti vaiko išmoka, kuri lemia pagrindinės bylos situacijoje nacionalinės kumuliaciją draudžiančios normos, kaip antai kylančios iš *EStG* 65 straipsnio, taikymas, nesiekianti išvengti administracinių išlaidų ir sunkumų, kuriuos kitų valstybių narių įmonėms, komandiruojančioms darbuotojus į Vokietiją, galėtų sukelti taikytinos nacionalinės teisės pakeitimas.

- 84 Akivaizdu, kad pagrindinėje byloje nagrinėjama išmoka yra teikiama nereikalaujant iš įmonių, kuriose dirba tokie darbuotojai, prisidėti prie šių išmokų finansavimo ir atlikti šioje srityje kokius nors administracinius formalumus.
- 85 Todėl į trečiąjį ir ketvirtąjį klausimus byloje C-612/10 reikia atsakyti, kad Sutarties nuostatos dėl laisvo darbuotojų judėjimo turi būti aiškinamos taip, kad esant tokiai, kaip antai pagrindinės bylos, situacijai jos draudžia taikyti nacionalinės teisės normą, kylančią iš *EStG* 65 straipsnio, tiek kiek toks taikymas lemia ne išmokos sumažinimą suma, lygia kitoje valstybėje gaunami panašios išmokos sumai, o visišką jos nemokėjimą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 86 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

1. 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, iš dalies pakeisto ir atnaujinto 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97, iš dalies pakeistu 2005 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 647/2005, 14 straipsnio 1 dalies a punktas ir 14a straipsnio 1 dalies a punktas turi būti aiškinami taip, kad jais nedraudžiama valstybei narei, kuri pagal šias nuostatas nėra laikoma kompetentinga valstybe nare, pagal savo nacionalinę teisę skirti vaiko išmokas darbuotojui migrantui, kuris laikinai dirba jos teritorijoje, tokiomis aplinkybėmis, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėse bylose, įskaitant ir tuomet, kai konstatuojama, pirma, kad darbuotojas nepatyrė jokių neigiamų teisinių pasekmių dėl to, kad įgyvendino savo teisę į laisvą judėjimą, nes išsaugojo teisę į tokio pat pobūdžio šeimos išmokas kompetentingoje valstybėje narėje, ir, antra, kad nei darbuotojas, nei vaikas, už kurį prašoma išmokos, nuolat negyvena valstybės narės, kurioje laikinai dirbama, teritorijoje.
2. ESV sutarties nuostatos dėl laisvo darbuotojų judėjimo turi būti aiškinamos taip, kad esant tokiai, kaip antai pagrindinės bylos, situacijai jos draudžia taikyti nacionalinės teisės normą, kylančią iš Pajamų mokesčio įstatymo (*Einkommensteuergesetz*) 65 straipsnio, tiek kiek toks taikymas lemia ne išmokos sumažinimą suma, lygia kitoje valstybėje gaunami panašios išmokos sumai, o visišką jos nemokėjimą.

Parašai.